

Naar nieuwe vormen van samenwerking tussen ouders, terreinorganisaties en overheidsdiensten in de strijd tegen armoede

OuderS

Eenoudergezinnen en armoede : versterken van empowerment

Vertrekpunt en context

Sinds enkele jaren vormen eenoudergezinnen het voorwerp van onderzoek in België en zijn ze vaker aanwezig in het publiek debat. Op een studiedag in juni 2012 stelde Flora de resultaten voor van een onderzoek over de ervaring van Brusselse alleenstaande ouders van buitenlandse origine die zich in een precaire leefsituatie bevinden. Daaruit bleek dat de sociale bijstandsdiensten nog in belangrijke mate steunen op de norm 'koppel met kinderen' en dus nauwelijks zijn aangepast aan de uiteenlopende evoluties inzake gezinsvormen in een multiculturele context.

De studie toonde verder aan dat er naast de institutionele voorzieningen, gericht op individuele zorg en remediëring, ook collectieve steunmechanismen voor eenoudergezinnen tot stand komen. Deze initiatieven worden door groepen van alleenstaande ouders via co-constructie ontwikkeld, spontaan of vanuit een terreinorganisatie (buurthuizen, verenigingen voor permanente educatie of socioprofessionele inschakeling, crèches, tijdelijke kinderopvangplaatsen, scholen, gezondheidscentra, ...). Ze geven (alleenstaande) ouders de kans om grip te krijgen op de vragen die hen bezighouden en samen op zoek te gaan naar antwoorden. Ze laten hen ook toe om beter bestaande diensten te leren kennen en er hun stem te laten horen.

Gespreksgroepen, projecten solidair wonen, platforms voor uitwisseling van informatie en diensten, tontines, systemen van groepsaankoop of collectieve kinderopvang, extrascolaire activiteiten ... De initiatieven waarmee ouders samen het hoofd bieden aan hun uitdagingen zijn divers. Ze werken volgens specifieke logica's en onder bepaalde voorwaarden, meer bepaald tijd, ruimte, een veilige context, aandacht voor situaties en ... plezier. In de huidige context zijn dergelijke uitwisselingsstrategieën weinig zichtbaar en worden ze nauwelijks erkend. Ze krijgen weinig ondersteuning en wie eraan deelneemt, riskeert zelfs sancties (de tijd besteed aan uitwisseling of gezamenlijke reflectie kan bijvoorbeeld worden beschouwd als ten koste aan het volgen van een opleiding of de 'actieve' zoektocht naar betaald werk).

Doelstellingen van het project

Het project « Eenoudergezinnen en armoede : versterken van empowerment » heeft een dubbele opzet. Enerzijds het doorgeven en valoriseren van de ervaringen en leerprocessen. Anderzijds de creatie van een beleidsinstrument dat overheidsactoren in de strijd tegen armoede helpt om deze initiatieven en geïnstitutionaliseerde gezinsbijstand op elkaar af te stemmen.

Onder welke voorwaarden kan complementariteit georganiseerd worden tussen institutionele overheidsmaatregelen en initiatieven die zich lokaal, minoritair, experimenteel, dynamisch en transversaal ontwikkelen ? Op welke manier kunnen deze initiatieven gevaloriseerd of zelfs versterkt worden zonder het risico te lopen hun veelvormigheid geweld aan te doen of hun creatieve en emancipatorische potentieel in de kiem te smoren ? Hoe kan een veilige bewegingsruimte ontstaan waar ouders samen werken aan

oplossingen die uitgaan van hun beperkingen, maar die tezelfdertijd hun kennis van zaken en sterktes aanwenden ? Welke versterkende modaliteiten suggereren zij die zelf betrokken zijn bij dergelijke collectieve strategieën ? Dit zijn enkele van de vragen die in dit project aan bod komen.

Concreet

We gaan te werk volgens twee complementaire praktijken :

- Vanuit de verkenning van verschillende geco-construeerde uitwisselingsinitiatieven introduceren we samen met de betrokkenen een experimentele cartografie op het schaalniveau van Brussel ;
- Via partnerschappen met verenigingen volgen en verhalen we 2 pilootprojecten, waarbij we samen met de betrokkenen en binnen de dynamiek van het proces op zoek gaan naar hindernissen en stimulansen. Op het einde van het project wordt een beleidsinstrument voorgesteld. Dit instrument, waarvan de vorm wordt bepaald doorheen het proces, schetst een reeks maatregelen en voorwaarden die ouders, overheidsinstanties en terreinorganisaties moeten samenbrengen in een co-constructieve strijd tegen armoede.

Voorziene duur :

vanaf 1 february tot 31 maart 2015

Financiering :

Dit project wordt gefinancierd door de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie in het kader van het Beleid inzake Bijstand aan Personen (kabinetten van Mevr. B. Grouwels en mevr. E. Huytebroeck).

Projectverantwoordelijke : Amélie Daems

Contact : ameliedaems@florainfo.be

tel : +32 2 204 06 46

P.-S.

Lees ook Maatschappelijke praktijken en leefwereld van eenoudergezinnen van cultureel diverse origine in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest (2011)